

Herstel in de GI

Een blik achter
de muren

Overzicht

1. Inleiding
2. Herstel bij extern conflict
3. Herstel bij intern conflict
 - 3.1 tussen jongeren onderling
 - 3.2 tussen begeleider en jongere
4. Besluit
5. Vragen en discussie

1. Inleiding

- Visie op herstel
 - 4 fases:
 - inzicht
 - begrip
 - de mogelijkheid geven tot compensatie
 - de act van herstel

- Extern vs. intern conflict

2. Herstel bij extern conflict

Reden van plaatsing

- Fase van de beeldvorming
- Fase van het vergroten van competenties, vaardigheden en inzichten
- Fase van verbinding en vertrek

Fase van de beeldvorming

➤ Onthaalleefgroep

- Toewijzing aan leefgroep, kennismaking met instelling, informatie krijgen en geven

➤ Leefgroep

- Op zoek gaan naar beschermende en risicofactoren
 - RF-sessies (De Markt), CF-sessies (begeleiding De Hutten), Levensverhaal (behandelunit)
 - Herstel is één van de thema's die aan bod komt
 - Gesprekken rond delict, beschermende en risicofactoren met individueel begeleider (IB)

Fase van de beeldvorming

➤ Trajectcoördinator

- Start analyse van delict(geschiedenis)
 - Individuele gesprekken
 - Dossierinformatie jeugdrechtbank

➤ Maatschappelijk werker

- Netwerk in kaart brengen
 - A.d.h.v. gesprekken met ouders en jongere

Fase van het vergroten van competenties, vaardigheden en inzichten

➤ Leefgroep

- Verder werken rond beschermende en risicofactoren, waaronder herstel
- Ervaringsleren
- Trainen van vaardigheden
- Verdiepende gesprekken met IB

➤ Trajectcoördinator

- Verder uitwerken van delictanalyse, met aandacht voor attitudes en persoonlijkheid

Fase van het vergroten van competenties, vaardigheden en inzichten

- Maatschappelijk werker
 - Netwerk verder in kaart brengen
- Overkoepelend
 - Werken aan plan van jongere om risicofactoren nu en in de toekomst aan te pakken
 - Plan wordt voorgesteld aan betrokken partijen
 - In het plan wordt herstel aangehaald als een specifieke verwachting om tenminste over na te denken (directe en indirecte slachtoffers)

Fase van verbinding en vertrek

➤ Overkoepelend

- Samen met jongere, ouders en eventueel externe partner(s) plan in de praktijk omzetten

Besluit

- Herstelgerichte bril door verschillende partijen doorheen het traject van een jongere
- Sinds duidelijker inhoudelijke visie op de trajecten is herstel structureel ingebouwd
- Casusgebonden zijn er specifieke initiatieven mogelijk om de schade met directe of indirecte slachtoffers te herstellen
 - Vb. herstelbemiddeling, gemeenschapsdienst, herstelgesprekken met ouders,...

3. Herstel bij intern conflict

- Veiligheidsaspect
- LSCI (Life Space Crisis Intervention)
 - Gesprekstechniek om jongeren in crisissituaties te laten ontladen en stapsgewijs inzicht bij te brengen en nieuwe vaardigheden aan te leren.
- Crisis- en afzonderingsleefgroep (M1/H5) voor 4 soorten situaties:
 - automatische sanctie (bv. druggebruik of ontvluchting)
 - bescherming (vb. suïcide of automutilatie)
 - interne time-out (n.a.v. het handelingsplan)
 - (herstelgerichte) sanctie na interne conflicten

3.1 Conflict tussen jongeren onderling

Kristof en Mohamed zitten tijdens de schoolpauze op de bank. Kristof heeft niet zo'n goede ochtend achter te rug en zit wat te staren, toevallig naar Mohamed. Mohamed voelt zich geïsoleerd en geeft hier een opmerking over: "wa kijkt ge zo jong". Deze opmerking komt niet goed binnen bij Kristof en hij brabbelt dat Mohamed zijn mond moet houden. Hierop reageert Mohamed iets terug, waarop Kristof hem "hoerenzoon" noemt. Op dat moment staat Mohamed op, loopt naar Kristof en geeft hem een kopstoot. Kristof wil opstaan om Mohamed te slaan, maar de leerkrachten hadden al wat gezien en komen onmiddellijk tussen. Er wordt alarm gegeven.

Conflicthantering

- Ingrijpen van begeleiding
 - Alarm + jongeren uit de situatie halen
- Inlichten campusverantwoordelijke (CV) en M1/H5
- Onmiddellijke inschatting situatie
 - Mohamed: fysieke agressie – Kristof: verbale agressie
 - Op basis hiervan worden voorlopige maatregelen getroffen
 - Afzondering op eigen kamer in eigen leefgroep (Kristof)
 - Afzonderingskamer in afzonderingsleefgroep (Mohamed)
 - Volgens procedure naar isolatiecel (indien gevaar voor veiligheid)

Afzondering op M1/H5

- Doelstelling 1: Ontladen en tot rust komen
 - Mohamed wordt gevraagd rustig te worden op zijn kamer
 - Kristof wordt een informeel gesprek aangeboden op kamer om te polsen naar zijn beleving
- Doelstelling 2: Inschatten en verlagen van frustraties
 - Een eerste informeel gesprek zal plaats vinden om te polsen naar de situatie en beleving van Mohamed
 - Mohamed wordt strips en boek aangeboden
 - Mohamed wordt gevraagd de situatie op papier te beschrijven (vb. ABC-schema, tijdlijn, conflictcyclus,...)

	Afzondering op M1	Afzondering op H5
Bepalen sanctie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Overleg op dienstovergave of dagrapport met CV, leefgroep en M1 ➤ Afzondering voor Mohamed van 48u ➤ Start vanaf incident 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Situeringsgesprek met Mohamed de dag na incident (met CV, H5, leefgroep, TC) ➤ Afzondering voor Mohamed van 5 dagen ➤ Start na situeringsgesprek
Tijdens sanctie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mohamed krijgt 2 keer per dag bezoek van de leefgroep ➤ Mohamed krijgt vanuit de leefgroep een taak om na te denken rond hetgeen er gebeurd is 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mohamed krijgt 2 keer per dag bezoek van de leefgroep ➤ Mohamed krijgt dagelijks een hersteltaak rond inzicht en begrip van het incident
Afronden sanctie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vooraleer Mohamed terug kan naar de leefgroep heeft hij een herstelgesprek met Kristof ➤ De leefgroep komt Mohamed op het afgesproken uur afhalen op M1 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mohamed heeft op de laatste dag een evaluatie van zijn afzondering ➤ Mohamed doet het gesprek goed, maar zal voor zijn terugkeer een herstelgesprek met Kristof moeten doen

Herstelproces en -gesprek

- Mohamed en Kristof starten met het opstellen van een tijdlijn, deze wordt zo volledig mogelijk opgesteld
- Van hieruit gaan de jongeren vooral naar zichzelf kijken en hoe hun gedrag anderen beïnvloedt
- Mohamed zal meer middelen aangereikt krijgen om tot begrip en inzicht te komen
- Na de afzondering van Mohamed zal een herstelgesprek plaats vinden dat vooral gericht is op:
 - het toekomstig samenleven in de leefgroep
 - wat de jongeren nodig hebben om naast elkaar te kunnen functioneren
 - het garanderen van de veiligheid in de instelling
 - hoe ze deze situatie in de toekomst kunnen aanpakken

3.2 Conflict tussen begeleider en jongere

Na het middageten doet elke jongere een huishoudelijke taak. Tom heeft de taak om de keuken te borstelen en te dweilen. Wanneer begeleidster Simona deze taak controleert, ziet zij dat Tom niet onder de kasten heeft gepoetst en zijn taak dus niet goed heeft gedaan. Ze geeft de korte boodschap dat deze taak niet oké is uitgevoerd en Tom deze opnieuw moet doen. Tom reageert hier erg geagiteerd op; hij begint te roepen, zegt dat zijn taken volgens mevrouw Simona nooit goed zijn en zij een pik op hem heeft; “ ’t is altijd hetzelfde met die ... ”. Vervolgens geeft hij mevrouw Simona een duw, waarop de jongere wordt tegengehouden en er alarm wordt gegeven.

	Afzondering op M1	Afzondering op H5
Bepalen sanctie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Overleg op dienstovergave of dagrapport met CV, leefgroep en M1 ➤ Afzondering voor Tom van 48u ➤ Start vanaf incident 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Situeringsgesprek met Tom de dag na incident (met CV, H5, leefgroep, TC) ➤ Afzondering voor Tom van 14 dagen ➤ Start na situeringsgesprek
Tijdens sanctie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tom krijgt 2 keer per dag bezoek van de leefgroep ➤ Tom krijgt vanuit de leefgroep een taak om na te denken rond hetgeen er gebeurd is 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tom krijgt 2 keer per dag bezoek van de leefgroep ➤ Tom krijgt dagelijks een hersteltaak rond inzicht en begrip van het incident ➤ Tom heeft op de 8ste dag een evaluatie van zijn afzondering ➤ Hierna sluit hij voor 6 dagen aan in een beperkt groepsprogramma in H5
Afronden sanctie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vooraleer Tom terug kan naar de leefgroep heeft hij een herstelgesprek met Simona ➤ De leefgroep komt Tom op het afgesproken uur afhalen op M1 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tom doet het gesprek goed, maar zal voor zijn terugkeer een herstelbrief moeten schrijven of een herstelgesprek met Simona moeten doen ➤ Op de 14de dag wordt Tom opgehaald op H5

Herstelproces en -gesprek

- Kristof start met het opstellen van een tijdlijn, deze wordt zo volledig mogelijk opgesteld
- Van hieruit gaat hij vooral naar zichzelf kijken en nadenken over hoe zijn gedrag anderen beïnvloedt
- Doorheen het proces van inzicht en begrip zal steeds de focus gelegd worden op het negatief gedrag van Kristof
- Na de afzondering van Kristof zal een gesprek plaats vinden dat vooral gericht is op:
 - het gedrag van Kristof in de toekomst
 - het inzicht van Kristof in zijn foutieve reactie
 - herstel naar Tom in de vorm van excuses

4. Besluit

Knelpunten

- Is volledige vrijwilligheid mogelijk? En wenselijk?
- Wat met conformisme?
- Resultaat vs. proces?
- Gedeeld beroepsgeheim bij externe conflicten
- Meerzijdige partijdigheid bij interne conflicten

Meerwaarde voor de jongeren

- Het vergroten van competenties
- Emancipatorisch werken
- Re-integratie vergemakkelijken
- Samen werken naar transfer
- Trainen van nieuwe vaardigheden
- Empathie aanscherpen, stimuleren tot zelfreflectie
- Leerkansen halen uit elk conflict

Meerwaarde voor de jongeren

- Het vergroten van competenties
- Emancipatorisch werken
- Re-integratie vergemakkelijken
- Samen werken naar transfer
- Trainen van nieuwe vaardigheden
- Empathie aanscherpen, stimuleren tot zelfreflectie
- Leerkansen halen uit elk conflict

Meerwaarde voor de jongeren

- Het vergroten van competenties
- Emancipatorisch werken
- Re-integratie vergemakkelijken
- Samen werken naar transfer
- Trainen van nieuwe vaardigheden
- Empathie aanscherpen, stimuleren tot zelfreflectie
- Leerkansen halen uit elk conflict

Meerwaarde voor de jongeren

- Het vergroten van competenties
- Emancipatorisch werken
- Re-integratie vergemakkelijken
- Samen werken naar transfer
- Trainen van nieuwe vaardigheden
- Empathie aanscherpen, stimuleren tot zelfreflectie
- Leerkansen halen uit elk conflict

Meerwaarde voor de jongeren

- Het vergroten van competenties
- Emancipatorisch werken
- Re-integratie vergemakkelijken
- Samen werken naar transfer
- Trainen van nieuwe vaardigheden
- Empathie aanscherpen, stimuleren tot zelfreflectie
- Leerkansen halen uit elk conflict

Meerwaarde voor de jongeren

- Het vergroten van competenties
- Emancipatorisch werken
- Re-integratie vergemakkelijken
- Samen werken naar transfer
- Trainen van nieuwe vaardigheden
- Empathie aanscherpen, stimuleren tot zelfreflectie
- Leerkansen halen uit elk conflict

Meerwaarde voor de jongeren

- Het vergroten van competenties
- Emancipatorisch werken
- Re-integratie vergemakkelijken
- Samen werken naar transfer
- Trainen van nieuwe vaardigheden
- Empathie aanscherpen, stimuleren tot zelfreflectie
- Leerkansen halen uit elk conflict

Meerwaarde voor de jongeren

- Het vergroten van competenties
- Emancipatorisch werken
- Re-integratie vergemakkelijken
- Samen werken naar transfer
- Trainen van nieuwe vaardigheden
- Empathie aanscherpen, stimuleren tot zelfreflectie
- Leerkansen halen uit elk conflict

5. Vragen en discussie

Agentschap
Jongerenwelzijn

**Bedankt voor
jullie aandacht!**

Vlaanderen
is welzijn